

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příplatek mimo základní kapitál společnosti - jak funguje a k čemu slouží?

Obecně o příplatku mimo základní kapitál a jeho funkci

Příplatkem se rozumí právo nebo povinnost společníka vložit do společnosti příplatek nad společníkův vklad mimo základní kapitál, přičemž zákon o obchodních korporacích upravuje jak příplatek dobrovolný poskytnutý společníkem na základě smlouvy se společností, tak i příplatek nedobrovolný (příplatková povinnost), a to na základě rozhodnutí valné hromady společnosti.

Příplatek slouží zejména k posílení vlastního kapitálu společnosti společníkem, přičemž podíly společníků a jejich vklady se nijak nemění. Poskytnutý příplatek se tak stává nejen součástí vlastního kapitálu, ale také majetkem společnosti.

Příplatek může sloužit k dočasnému překonání hospodářských potíží společnosti, aniž by musela společnost využívat cizí zdroje (úvěry), k financování chodu společnosti (např. nákupům zboží, výplatě mezd) nebo jako obecný prostředek k převodu vlastnického práva z jedné osoby, která je společníkem společnosti na tuto společnost.

Rovněž pokud má společník za společností pohledávku a zároveň dluh v podobě příplatku, lze provést započtení těchto vzájemných pohledávek.

Příplatek mimo základní kapitál je zákonem regulován pouze u společnosti s ručením omezeným, nicméně nezakazuje se ho využít i u ostatních korporací, typicky u akciové společnosti, u které se běžně tento institut analogicky aplikuje jako u společnosti s ručením omezeným.

Nedobrovolný příplatek

Předpokladem uložení nedobrovolné příplatkové povinnosti je to, že tuto možnost musí valné hromadě společnosti dávat společenská smlouva (stanovy v případě akciové společnosti), tj. rozhoduje o něj valná hromada společnosti.

Povinný příplatek lze uložit pouze jako peněžitý. Společenská smlouva musí současně s možností ukládat příplatkovou povinnost vymezit celkovou souhrnnou výši, tj. limit, kterou nesmí příplatky přesáhnout.

Vymezení, zda se bude příplatková povinnost týkat všech podílů nebo pouze některých z nich, se může vázat na obsahově různé druhy podílů ve společnosti.

Příplatková povinnost se váže a souvisí s velikostí podílů, nestanoví-li společenský smlouva jinak. Tedy, pokud bychom měli ve společnosti 4 společníky, kdy jeden by měl 70% podíl a další 3 společníci každý 10 % podíl a valná hromada, na který většinový společník se 70% podílem, např. i proti vůli ostatních, rozhodne o příplatku 500.000,- Kč, je tento většinový společník zavázán provést příplatek ve výši 350.000,- Kč a ostatní menšinoví společníci ve výši 50.000,- Kč.

Společník, který pro příplatkovou povinnost nehlasoval (zdrží se nebo nebyl přítomen), může společnosti písemně oznámit, že vystupuje ze společnosti ohledně podílu, na který je příplatková povinnost vázána, tj. má právo exitu. Má však omezenou lhůtu pro vystoupení, a to v délce 1 měsíce od rozhodného okamžiku, který je určen podle toho, v jakém režimu valná hromada rozhodovala o příplatkové povinnosti.

Vystoupí-li tímto společník ze společnosti, stává se jeho podíl uvolněným podílem a je na společnosti, aby tento uvolněný podíl prodala za přiměřenou cenu a bez zbytečného odkladu, přičemž ostatní společníci mají ze zákona předkupní právo k tomuto podílu.

Dobrovolný příplatek

Dobrovolný příplatek může společník poskytnout kdykoliv, tedy i pokud by tuto povinnost společenská smlouva neupravovala.

Dobrovolný příplatek se poskytuje na základě smlouvy uzavřené mezi společníkem a společností, u které se nevyžaduje zvláštní forma, ledaže by byla uzavřená mezi jednočlennou společností zastoupenou jediným společníkem. V takovém případě by vyžadovala úředně ověřené podpisy dle § 13 zákona o obchodních korporacích.

Smlouva může, avšak nemusí vymezovat účelové vymezení poskytnutí příplatku.

Zároveň je zapotřebí, pokud se bavíme o společnosti s ručením omezených, aby jednatel společnosti před poskytnutím dobrovolného příplatku vyslovil souhlas s poskytnutím příplatku.

Nepeněžitý příplatek

Dobrovolný příplatek může být rovněž, na rozdíl od povinného nedobrovolné příplatkové povinnosti stanovené na základě rozhodnutí valné hromady, poskytnout příplatek ve formě nepeněžitých příplatku (typicky např. nemovitá věc nebo závod), avšak je opět zapotřebí souhlasu jednatele společnosti před poskytnutím tohoto příplatku.

Před poskytnutím nepeněžitých příplatku je jej zároveň zapotřebí ocenit znalcem obdobně, jako tomu je u ocenění vkladu společníka do společnosti.

V případě, že je předmětem příplatku společníka do vlastního kapitálu obchodní společnosti nemovitá věc, podléhá tento příplatek dani z nabytí nemovitých věcí.

Vrácení příplatku zpět společníkovi

V zákoně o obchodních korporacích se nedočteme o žádné povinnosti příplatek vracet ani právo ho požadovat společníkem zpět.

O možném vrácení příplatku však může rozhodnout valná hromada společnosti.

Zákon stanoví jen jednu omezující podmínku, a to v případě, kdy jsou příplatkovou povinností kompenzovány ztráty společnosti, přičemž ani vrácení příplatku užitého na ztrátu není dovoleno.

Je však zapotřebí před realizací výplaty příplatku provést test solventnosti společnosti dle § 40 zákona o obchodních korporacích, tj. aby s výplatou příplatku nedošlo ke vzniku úpadku společnosti podle insolvenčního zákona.

O vrácení příplatku rozhoduje valná hromada a při vrácení příplatků u jednotlivých společníků měla rozhodovat tak, aby nebyla porušena zásada rovného zacházení se všemi společníky. Je však možné, že bude vrácena jen část příplatku, kterou společnost nespotřebovala do určité doby.

Z daňového hlediska je zapotřebí vzít i v potaz to, že vrácení příplatku podléhá srážkové dani. Stejně tak není bez významu, což praxe dokazuje, že vrácení příplatku se váže k podílu nikoliv k osobě společníka, proto i při jeho vrácení by měl být majetkový režim zpět získaným finančním zdrojů stejný jako majetkový režim podílu, tj. pokud podíl se kterým souvisí vrácení příplatku se nachází ve výlučném vlastnictví společníka, bude tomu i tak u zdrojů získaných z vráceného příplatku. Obdobně tomu je v situaci, kdy podíl je v režimu společného jmění manželů.

Závěr

Využití institutu příplatku mimo základního kapitálu funguje jako poměrně jednoduchý prostředek, jak v případě peněžitého příplatku rychle a efektivně zvýšit cash flow a vlastní zdroje společnosti nebo způsob jakým zlepšit chod, resp. nabýt jiný než peněžitý majetek od společníka společností, a to v případě nepeněžitého příplatku.

JUDr. Volodymyr Schwarz,
advokát

[JUDr. Volodymyr Schwarz, advokát](#)

U Staré pošty 744
738 01 Frýdek-Místek

Tel.: +420 721 251 892
e-mail: schwarz@fmadvokati.com

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)